

MILLIY TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA MARKETINGNING HAL QILUVCHI ROLI

Mavlonova Muxlisa Nizomiddin qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

Matematika va informatika yo'nalishi 2-kurs talabasi

Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti magistri

Tel: +998919471340

Email: maqsudu32@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola milliy turizmni rivojlantirish va mamlakatning jozibadorligini oshirishda marketingning muhim roli haqida qisqacha ma'lumot beradi. Marketing mamlakatning mahalliy va xalqaro sayyohlarga taqdim etadigan noyob diqqatga sazovor joylari, madaniyati va tajribalarini targ'ib qilish uchun katalizator bo'lib xizmat qiladi. Majburiy mamlakat brendini yaratish, integratsiyalashgan marketing kommunikatsiyalaridan foydalanish, raqamli marketing texnologiyalarini qo'llash va turizm manfaatdor tomonlari o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish orqali mamlakatlar o'zlarini raqobatbardosh turizm landshaftida samarali joylashtirishlari mumkin. Strategik marketing harakatlari nafaqat tashrif buyuruvchilar sonini oshiribgina qolmay, balki barqaror turizm amaliyotiga va sayyohlik tajribasini umumiy yaxshilashga ham hissa qo'shadi. Umuman olganda, marketing mamlakatning turizm sektorini rivojlantirish, sayohatchilarni jalb qilish va jahon miqyosida ijobiy obro'ga ega bo'lishning asosidir.

Kalit so'zlar: Marketing, milliy turizm, rivojlanish, jozibadorlik, rag'batlantirish, manzil, brendlash, tashrifchilar raqamlari, turizmdan manfaatdor tomonlar, barqaror turizm.

Kirish. Turizm mamlakatlarning iqtisodiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi, ish o'rinlari yaratish, infratuzilmani rivojlantirish va madaniy almashinuvga hissa qo'shadi. Ushbu raqamli asrda samarali marketing strategiyalari milliy turizmni targ'ib qilish va uning global auditoriya uchun jozibadorligini oshirish uchun juda muhimdir. Ushbu maqola mamlakatning turizm sanoati muvaffaqiyatini shakllantirishda marketingning asosiy rolini o'rganadi va marketing tashabbuslari o'sishni rag'batlantirish va tashrif buyuruvchilarning umumiy tajribasini yaxshilashning turli usullarini ta'kidlaydi.

Xabardorlikni yaratish va manzillarni targ'ib qilish:

-Milliy turizmni rivojlantirishda marketingning asosiy vazifalaridan biri mamlakatning turli diqqatga sazovor joylari va takliflari haqida xabardorlikni shakllantirishdir. Maqsadli reklama kampaniyalari, ijtimoiy media reklamalari va sayohatchilar bilan hamkorlik qilish orqali marketing harakatlari xalqning noyob

madaniy merosi, tabiiy landshaftlari va mehmondo'stligini samarali namoyish qilishi mumkin. Ushbu asosiy savdo nuqtalarini ta'kidlab, marketing mamlakatni mahalliy va xalqaro sayohatchilar uchun kerakli manzil sifatida joylashtirishga yordam beradi. Kuchli brend identifikatorini yaratish:

-Kuchli brend identifikatori mamlakatning turistik takliflarini raqobatchilardan farqlash va potentsial tashrif buyuruvchilarda doimiy taassurot qoldirish uchun juda muhimdir. Marketing ushbu brend identifikatorini izchil xabarlar, vizual hikoyalar va unutilmas tajribalar orqali rivojlantirish va targ'ib qilishda muhim rol o'ynaydi. Marketing sa'y-harakatlarini millatning qadriyatlarini, an'analari va intilishlari bilan uyg'unlashtirgan holda, turizm bo'yicha marketing bo'yicha mutaxassislar maqsadli auditoriya bilan rezonanslashadigan va ularni boradigan joyni o'rganish va boshdan kechirishga ilhomlantiradigan jozibali hikoyani yaratishi mumkin.

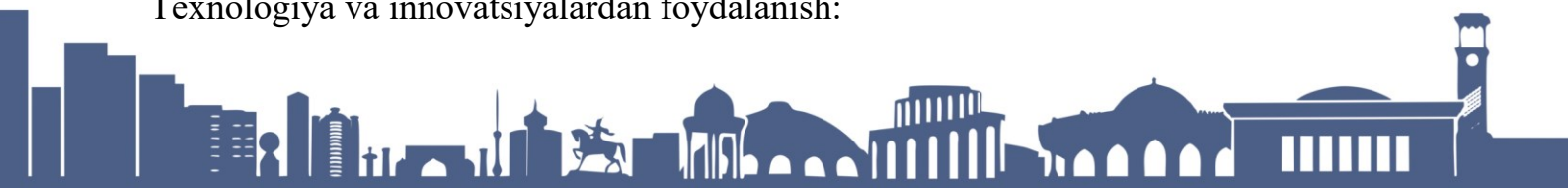
Manfaatdor tomonlar va jamoalar bilan hamkorlik qilish:

-Muvaffaqiyatli turizm marketingi keng doiradagi manfaatdor tomonlar, jumladan, davlat idoralari, mahalliy hamjamiyat, turoperatorlar va mehmondo'stlik provayderlari bilan hamkorlik va hamkorlikni talab qiladi. Hamkorlikni rivojlantirish va marketing kampaniyalarini rejalashtirish va amalga oshirishda asosiy ishtirokchilarni jalb qilish orqali turizm bo'yicha sotuvchilar o'zlarining sa'y-harakatlari maqsadli ehtiyojlari va intilishlari bilan mos kelishini ta'minlashlari mumkin. Bu hamkorlikdagi yondashuv nafaqat sayyohlik tajribasining haqiqiyliigi va barqarorligini oshiradi, balki mahalliy hamjamiyatlarda egalik va g'urur hissini uyg'otadi.

Barqaror amaliyotlarni amalga oshirish:

-Ekologiyaga e'tibor qaratadigan bugungi dunyoda barqaror turizm amaliyoti yo'nalishlarning uzoq muddatli hayotiyliigi uchun juda muhimdir. Marketing ekologik toza turar joy, yovvoyi tabiatni mas'uliyat bilan tomosha qilish va jamoatga asoslangan turizm loyihalari kabi barqaror turizm tashabbuslarini ilgari surishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Marketing kampaniyalarida ushbu tashabbuslarni ta'kidlash va tashrif buyuruvchilarni mas'uliyatli tanlov qilishga undash orqali turistik marketologlar sayohatchilar uchun mazmunli va boyituvchi tajribalarni taqdim etish bilan birga, mamlakatning tabiiy va madaniy resurslarini himoya qilishga yordam beradi.

Texnologiya va innovatsiyalardan foydalanish:

-Raqamli asrda texnologiya va innovatsiyalar sayyohlik yo'nalishlarini sotish va targ'ib qilish usulini o'zgartirdi. Virtual haqiqat sayohatlari va interaktiv veb-saytlardan tortib, ijtimoiy media ta'sir qiluvchilar va ma'lumotlar tahliligacha, marketing bo'yicha mutaxassislar maqsadli auditoriyaga erishish va ular bilan shug'ullanish uchun keng ko'lamli vositalar va platformalarga ega. Ushbu texnologiyalardan samarali foydalangan holda, turistik marketologlar sayohatchilar bilan rezonanslashadigan, ularni tashrif buyurishga ilhomlantiradigan va pirovardida milliy turizm sanoatining o'sishi va muvaffaqiyatiga hissa qo'shadigan immersiv va shaxsiylashtirilgan tajribalarni yaratishi mumkin. Marketing milliy turizmni rivojlantirishda xabardorlikni oshirish, yo'nalishlarni targ'ib qilish va ularning global auditoriyaga jozibadorligini oshirish orqali hal qiluvchi rol o'ynaydi. Kuchli brend identifikatorini yaratish, manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish, barqaror amaliyotlarni joriy etish va texnologiya va innovatsiyalardan foydalanish orqali turizm marketingi mutaxassislari o'sishni rag'batlantirishi, barqaror rivojlanishni qo'llab-quvvatlashi va mamlakatni istalgan va raqobatbardosh turizm yo'nalishi sifatida joylashtirishi mumkin. Strategik va ijodiy marketing tashabbuslari bilan davlatlar o'zlarining sayyohlik takliflarining to'liq imkoniyatlarini ochib berishlari, butun dunyodan tashrif buyuruvchilarni jalb qilishlari va rivojlanayotgan turizm sanoatining iqtisodiy va ijtimoiy foydalarini olishlari mumkin.

Xulosa. Marketing milliy turizmning muvaffaqiyatini shakllantirishda yo'nalishlarni samarali targ'ib qilish, ularning jozibadorligini oshirish va tashrif buyuruvchilarni jalb qilish orqali hal qiluvchi rol o'ynaydi. Strategik branding, manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik va barqaror amaliyotlar orqali mamlakatlar turizm sektorini yuksaltirishi va jahon bozorida kuchli ishtirok etishi mumkin. Marketing strategiyalaridan foydalangan holda, davlatlar nafaqat sayyohlar kelishini ko'paytirishi, balki unutilmas tajribalar yaratishi va turizm sanoatida uzoq muddatli o'sishga yordam berishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati;

1. Qodirov, F. "OPTIMIZATION OF TELECOMMUNICATIONS POWER SUPPLY SYSTEMS BASED ON RELIABILITY CRITERIA." Science and innovation 2.A12 (2023): 15-20.
2. F Qodirov. Aholiga tibbiy xizmatlar ko'rsatishning rivojlanishini iqtisodiy-matematik modellashtirish. Scienceweb academic papers collection . 2023/1/1.
3. F Qodirov. Zamonaviy to'lov tizimlari tahlili va elektron pul birliklari. Scienceweb academic papers collection. 2023/1/1.

4. Farrux Qodirov. Zamonaviy trenajyor va simulyatsiya qiluvchi dasturlarning hozirgi kundagi ahamiyati. Scienceweb academic papers collection. 2023/1/1
5. Farrux Qodirov. BUSINESS INNOVATION MODEL OF INCOME AND COSTS FROM THE PROVISION OF MEDICAL SERVICES TO THE POPULATION. Scienceweb academic papers collection. 2023/1/1
6. Omonov, B. (2021). Problems And Consequences Of Water Deficiency In Central Asia. Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry, 12(8).
7. Nurillaevich, O. B., Aralovna, O. G., Shavkatovich, N. K., Khurramovich, M. Y., & Aralovich, O. B. (2022). Factors Of The Formation Of Ecological Culture In The Education And Training System. Journal of Pharmaceutical Negative Results, 984-989.
8. Aralovna, O. G., Nurillaevich, O. B., Ayonovna, A. S., & Manzarov, Y. K. (2023). ECOLOGICAL GLOBALIZATION AND ITS SOCIAL PLACE IN THE GLOBALIZATION SYSTEM OF PROCESSES. Journal of Survey in Fisheries Sciences, 10(1S), 5000-5006.
9. Omonov, B. (2015). The use of water resources in the center of environmental policy in the region. In The Fifth International Conference on History and Political Sciences (pp. 53-58).
10. Omonov, B. (2023). THE EXPRESSION OF GEOPOLITICAL KNOWLEDGE IN THE WORKS "THE CITY OF VIRTUOUS PEOPLE" AND "INDIA". Open Access Repository, 9(6), 16-20.
11. Nurillaevich, O. B. (2021, February). THE IMPORTANCE OF RELIGIOUS VALUES IN THE FORMATION OF A PERSONAL ECOLOGY CULTURE. In Archive of Conferences (Vol. 15, No. 1, pp. 264-267).
12. Omonov, B. (2016). IS ARAL SEA OR LAKE?(SOME THOUGHTS ABOUT THE REASONS THAT TURNED THE ARAL SEA INTO THE LAKE, MORE PRECISELY INTO THE DESERT" ARALKUM"). Theoretical & Applied Science, (3), 63-67.
13. Omonov, B. N., Ochilova, G. Z. A., & Azamova, S. A. (2023). SPECIFIC CHARACTERISTICS OF THE ECOLOGICAL ENVIRONMENT IN UZBEKISTAN. World of Scientific news in Science, 1(3), 15-28.
14. Aralovna, O. G., Nurillaevich, O. B., Shavkatovich, N. K., Khurramovich, M. Y., & Aralovich, O. B. Factors Of The Formation Of Ecological Culture In The Education And Training System.
15. Пардаев, О. Н., Бердикулов, А. А., Хайдаров, Ш. З. Ў., & Шохрух, Р. Ў. Б. (2021). Ривожланаётган шаҳарларда йўл ҳаракати жадаллигини муқобиллаштириш усуллари. Science and Education, 2(6), 313-319.
16. Бердикулов, А., Давлатов, И., & Хурсандова, Б. (2021). Размещение промышленных предприятий в городе. Science and Education, 2(6), 138-144.

17. Shavkhidinovich, D. I., & Adhamovich, B. A. (2023). Types of urban planning objects, functional zoning of the territory. *JOURNAL OF SCIENCE, RESEARCH AND TEACHING*, 2(4), 21-25.
18. Давлатов, И. (2023). Использование подземного пространства для автостоянок. Тенденции и перспективы развития городов, 1(1), 105-107.
19. Chorshanbayev, F. Z., Sh, I., & Davlatov, A. Z. Shahar hududida turar joy binolarning landshaftini tashkil etish, *MODERN SCIENTIFIC RESEARCH JOURNAL*, 370, 2019, 52-56, 2019,".
20. Шукуров, И. С., Пайкан, В., & Бекназаров, М. (2018). Ветровой режим жилой застройки котловинного рельефа г. Кабула. *БСТ: Бюллетень строительной техники*, (3), 56-58.
21. Boynazarov, M., Boynazarovich, B. M., & Muysinovich, M. F. (2023). SMART CITY AND INNOVATIVE IDEAS. *JOURNAL OF ENGINEERING, MECHANICS AND MODERN ARCHITECTURE*, 332-337.
22. Boynazarovich, B. M., & Boynazarov, M. M. (2024). ESTABLISHMENT OF THE CENTRAL AREAS OF RESIDENTIAL HOUSES IN THE POPULATION PUKS. *Innovative: International Multidisciplinary Journal of Applied Technology* (2995-486X), 28-32.
23. Beknazarov, M. B., Boynazarov, M. M., & Og'abek, U. (2024). Planning of the Underground Metro in the City of Samarkand. *American Journal of Engineering, Mechanics and Architecture* (2993-2637), 2(2), 188-191.
24. Бекназаров, М. Б., & Бойназаров, М. М. (2023). ПРОЕКТИРОВАНИЕ ВОДОСТОКОВ В ЖИЛЫХ РАЙОНАХ. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN*, 571-575.